Hukuk Bölümü 2013/1675 E. , 2013/1888 K.

- **DAVACI ŞIRKETIN SIGORTASIZ IŞÇI ÇALIŞTIRDIĞINDAN BAHISLE 5510 SAYILI KANUN'UN 81.MADDESININ (I) BENDI UYARINCA BEŞ PUANLIK PRIM DESTEĞINDEN BIR YIL SÜREYLE YARARLANDIRILMAMASINA ILIŞKIN TESIS EDILMIŞ OLAN IŞLEMIN IPTALI ISTEMIYLE AÇILAN VE 5510 SAYILI KANUN'UN UYGULANMASI KAPSAMINA GIREN DAVANIN, 5510 SAYILI KANUN'UN 101'INCI MADDESI DIKKATE ALINDIĞINDA, ADLİ YARGI YERİNDE GÖRÜLMESI**
  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 14

"İçtihat Metni"

Davacı : M.İzolasyon ve Bant San. AŞ.

Vekili : Av. E.A., Av. M.A.

Davalı : SGK Başkanlığı'na izafeten, Manisa Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü

Vekili : Av. H.K. (Adli Yargıda)

O L A Y : Davacı vekili 17.08.2012 havale tarihli dava dilekçesinde özetle; '' Müvekkilimiz M.İzolasyon ve Bant San. A.Ş.'ye müvekkilimiz şirket adına faaliyet gösteren "end sünger ürünleri ar-ge müh." işyeri ile ilgili olarak 1/a,3/a,6 maddede belirtilen yükümlülüğü yerine getirmediğinden bahisle 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 102.Maddesine istinaden 5.105,70 TL tutarında idari para cezası kesilmiştir.

Davalı Kurum Sosyal Güvenlik Denetmenliğince düzenlenen 02/05/2012 tarihli ve 2012/AS-104 sayılı raporda sigortasız çalışan tespit edildiğinden 5510 sayılı Kanunun 81. Maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde öngörülen beş puanlık prim desteğinden, tutanak tarihini izleyen ay başından itibaren bir yıl süreyle yararlanamamaktadır hükmü gereği müvekkil şirketin beş-puanlık prim desteğinden, tutanak tarihini izleyen ay başından itibaren bir yıl süreyle yararlanamayacağı yolunda komisyon kararı verilmiş, yapılan itiraz da reddedilmiştir.

İdari para cezasına konu Sema Şevken isimli kişi işyeri hekimi olup müvekkilimiz bu kişinin kamuda görevli devlet memuru olduğunu bilmektedir. Kişi müvekkil şirkete devlet hastanesindeki görevinden istifa ettiğini bildirmemiştir. Müvekkilimiz Türkiye'nin üç büyük şehrinde faaliyet gösteren büyük ve saygın bir şirkettir. Böyle büyük bir şirketin bilinçli olarak sigortasız işçi çalıştırması mümkün değildir. Kaldı ki müvekkil şirketin teftiş sırasında bordrolarını iş müfettişlerine sunması da iyi niyetini gösterir.Sema Şevken isimli çalışanın devlet hastanesindeki görevinden 17.10.2011 tarihi itibariyle istifa ettiği SGK'nın yapmış olduğu denetim neticesinde öğrenilmesi üzerine 15.03.2012 tarihinde çalışandan devlet hastanesindeki görevinden ayrıldığını şirkete bildirmemesi ile ilgili savunması istenilmiş, çalışan aynı gün verdiği savunmasında fabrikanın taşınma durumunun oluşturduğu karmaşa ve yasal düzenlemelerdeki belirsizlik nedeni ile bildirimi sehven yapamadığını belirtmiştir. Görüldüğü üzere müvekkil şirketin hiçbir kusuru ve kastı bulunmamaktadır. Nitekim müvekkil şirket durumu öğrenir öğrenmez çalışanın SGK girişini geriye dönük olarak yapmış ve 16.03.2012 tarihli yazısı ile davalı Kurum'a başvurarak ilgili çalışanın SGK girişini geriye dönük olarak yapıldığını bildirmiş ve Ekim 2011, Kasım 2011 ve Aralık 2011 dönemlerine ait ek aylık prim ve hizmet belgeleri ve giriş çıkış evraklarını sunmuştur. Buna rağmen davalı kurum hukuka aykırılık ortadan kalktıktan yani çalışanın geriye dönük SGK girişinin yapılıp primlerinin yatırılmasından çok sonra idari para cezası uygulamış ve buna istinaden de davacı şirketin beş puanlık prim isteğinden yararlanamayacağı yönünde karar vermiştir. Davalı idarenin bu işlemi hukuka aykırı olup bu yönde Yargıtay kararları da mevcuttur.

Müvekkilimizin hiçbir kusur ve kastı olmaksızın tamamen çalışanın bildirim yapmamasından kaynaklanan nedenlerle SGK girişinin zamanında yapılmaması nedeniyle beş puanlık prim desteğinden yararlandırılmaması hakkaniyete aykırı olup işbu davanın açılması zarureti doğmuştur. '' demek suretiyle davalı kurum tarafından tanzim edilen 02.05.2012 tarih, 2012/AS-104 sayılı raporda davacı işyerinde sigortasız çalışan tespit edildiğinden bahisle 5510 sayılı Kanun'un 81.maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde öngörülen beş puanlık prim desteğinden tutanak tarihini izleyen ay başından itibaren bir yıl süreyle yararlanamayacağı yolundaki kararın yerinde olmadığının tespiti istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Manisa 3.İş Mahkemesi: 20.06.2013 gün, E:2012/138, K:2013/118 sayı ile özetle, ''... davalı SGK İl Müdürlüğü tarafından yapılan denetlemeler esnasında 02/05/2012 tarihli Sosyal Denetmen Raporunun tanzim edildiği, bu rapor kapsamında belirtilen hususlara davacı şirketin itirazı üzerine 01/08/2012 tarihinde komisyon tarafından yapılan inceleme sonucu itirazın reddine karar verildiği ve 01/08/2012 tarihli idari para cezası uygulandığı, bu kararın davacı şirkete 09/08/2012 tarihinde tebliğ edildiği, iş bu davanın ise 17/08/2012 tarihinde açıldığı dosya kapsamı ile sabittir. Bilindiği üzere idari para cezaları ilgiliye tebliğ edildikten sonra tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde kuruma itiraz edilebileceği, itirazın takibi durduracağı, kurumca itirazı red edilenlerin kararın tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabileceği, bu süre içersinde başvuru yapılmamış olması halinde idari para cezasının kesinleşeceği, 6183 sayılı yasanın 55. maddesine göre amme alacağını vadesinde ödemeyenlere 7 gün içinde borçlarını ödemeleri için ödeme emri tebliğ olunacağı, 58. maddesinde kendisine ödeme emri tebliğ olunan şahsın böyle bir borcu olmadığı veya kısmen ödediği veya borcun zamanaşımına uğradığı hakkında tebliğ tarihinden itibaren iş mahkemesine itirazda bulunabileceği açıktır. Yasal düzenleme karşısında ancak idari para cezalarına karşı cezanın kesinleşmesinden sonra ödeme emri tebliğinden itibaren 7 günlük yasal süre içersinde iş mahkemesine dava açılması mümkündür. İdari para cezasının ilgili şirkete 09/08/2012 tarihinde tebliğ edildiği, yukarıda belirtilen mevzuata uygun itirazın mahkememize yapılmasının mümkün olmadığı, ancak idari para cezasının kesinleşmesi halinde mahkememize itiraz edilebileceği, davacı şirketin öncelikle idari para cezasına karşı kuruma itiraz edebileceği, itirazın reddi halinde idari mahkemeye dava açabileceği, H.M.K.nun 114/b maddesine göre yargı yolunun caiz olmasının dava şartı olduğu, bu davada mahkememizin içinde yer aldığı adli yargı sisteminin görevli olmadığı anlaşılmakla, mahkememizce tespit edilen dava şartı noksanlığı nedeniyle HMK'nın 115/2 maddesi gereğince davanın usulden reddine karar vermek gerekmiştir. '' demek suretiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili 18.07.2013 havale tarihli dava dilekçesinde özetle; '' Müvekkilimiz M.izolasyon ve Bant San. A.Ş.'ye müvekkilimiz şirket adına faaliyet gösteren "end sünger ürünleri ar-ge müh." işyeri ile ilgili olarak l/a,3/a,6 maddede belirtilen yükümlülüğü yerine getirmediğinden bahisle 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 102. Maddesine istinaden 5.105,70 TL tutarında idari para cezası kesilmiştir.

Davalı Kurum Sosyal Güvenlik Denetmenliğince düzenlenen 02/05/2012 tarihli ve 2012/AS-104 sayılı raporda sigortasız çalışan tespit edildiğinden 5510 sayılı Kanunun 81. Maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde öngörülen beş puanlık prim desteğinden, tutanak tarihini izleyen ay başından itibaren bir yıl süreyle yararlanamamaktadır hükmü gereği müvekkil şirketin beş puanlık prim desteğinden, tutanak tarihini izleyen ay başından itibaren bir yıl süreyle yararlanamayacağı yolunda komisyon kararı verilmiş,

yapılan itiraz da reddedilmiştir.

İdari para cezasına konu Sema Şevken isimli kişi işyeri hekimi olup müvekkilimiz bu kişinin kamuda görevli devlet memuru olduğunu bilmektedir. Kişi müvekkil şirkete devlet hastanesindeki görevinden istifa ettiğini bildirmemiştir. Müvekkilimiz Türkiye'nin üç büyük şehrinde faaliyet gösteren büyük ve saygın bir şirkettir. Böyle büyük bir şirketin bilinçli olarak sigortasız işçi çalıştırması mümkün değildir. Kaldı ki müvekkil şirketin teftiş sırasında bordrolarını iş müfettişlerine sunması da iyi niyetini gösterir. Sema Şevken isimli çalışanın devlet Hastanesindeki görevinden 17.10.2011 tarihi itibariyle istifa ettiği SGK'nın yapmış olduğu denetim neticesinde öğrenilmiştir. Çalışandan devlet hastanesindeki görevinden ayrıldığını şirkete bildirmemesi ile ilgili savunması istenilmiş, çalışan savunmasında fabrikanın taşınma durumunun oluşturduğu karmaşa ve yasal düzenlemelerdeki belirsizlik nedeni ile bildirimi sehven yapamadığını belirtmiştir. Görüldüğü üzere müvekkil şirketin hiçbir kusuru ve kastı bulunmamaktadır. Nitekim müvekkil şirket durumu öğrenir öğrenmez davalı Kurum'a başvurarak ilgili çalışanın SGK girişini geriye dönük olarak yapıldığını bildirmiş ve Ekim 2011, Kasım 2011 ve Aralık 2011 dönemlerine ait ek aylık prim ve hizmet belgeleri ve giriş çıkış evraklarını sunmuştur.

Müvekkilimizin hiçbir kusur ve kastı olmaksızın tamamen çalışanın bildirim yapmamasından kaynaklanan nedenlerle SGK girişinin zamanında yapılmaması nedeniyle beş puanlık prim desteğinden yararlandırılmaması hakkaniyete aykırı olduğundan Manisa 3. İş Mahkemesinin 2012/138 E. sayılı dosyası ile 17.08.2012 tarihinde dava açılmış,açılan dava HMK 115/2 gereğince dava şartı noksanlığı nedeniyle 20.06.2013 tarihinde usulden reddedilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 9. Maddesine göre Çözümlenmesi Danıştay'ın, idare ve Vergi Mahkemelerinin görevlerine girdiği halde adli ve askeri yargı yerlerine açılmış bulunan davaların görev noktasından reddi halinde, bu hususdaki kararların kesinleşmesini izleyen günden itibaren otuz gün içinde görevli mahkemede dava açılabilir. Görevsiz yargı merciine başvurma tarihi, Danıştay'a, idare ve vergi mahkemelerine başvurma tarihi olarak kabul edilir. Manisa 3. İş Mahkemesinin 20.06.2013 tarihli kararı taraflarca temyiz edilmeksizin kesinleşmiş olup, süresi içinde açılan davamızın kabulüne karar verilmesini dileriz. '' demek suretiyle davalı kurumca tanzim olunan 02/05/2012 tarih 2012/AS-104 sayılı raporda müvekkil işyerinde sigortasız çalışan tespit edildiğinden 5510 sayılı Kanunun 81. Maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde öngörülen beş puanlık prim desteğinden tutanak tarihini izleyen ay başından itibaren bir yıl süreyle yararlanamayacağı yolundaki kararın iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Manisa 2. İdare Mahkemesi: 30.07.2013 gün, E:2013/668, K:2013/617 sayı ile özetle, ''... 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81. maddesinin (ı) bendinde, "Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin, bu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece karşılanır.Bu fıkra ve diğer ilgili mevzuatla sağlanan sigorta prim desteklerinin aynı dönem için birlikte uygulanması halinde, bu destek öncelikle uygulanır. Bu Kanun gereğince yapılan kontrol ve denetimlerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği tespit edilen işverenler bir yıl süreyle bu fıkrayla sağlanan destek unsurlarından yararlanamaz." 101. maddesinde "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür" hükmüne yer verilmiştir.

Uyuşmazlıkta, davacı şirketin sigortasız işçi çalıştırdığından bahisle 5510 sayılı Kanun'un 81.maddesinin (ı) bendi uyarınca beş puanlık prim desteğinden bir yıl süreyle yararlandırılmamasına ilişkin işlemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı görülmekte ise de; yukarıda belirtilen düzenleme uyarınca 5510 sayılı Kanun'un uygulanması kapsamına giren dava konusu işlemin çözümünde idare mahkemelerinin görevli olduğuna yönelik bir hüküm bulunmaması nedeniyle yer yönünden yetkili iş mahkemesinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır. '' demek suretiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 30.12.2013 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının, son görevsizlik kararını veren mahkemece, adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Selim Şamil KAYNAK'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Davacı M.İzolasyon ve Bant San. A.Ş.'ye davacı şirket adına faaliyet gösteren "end sünger ürünleri ar-ge müh." işyeri ile ilgili olarak 1/a, 3/a, 6 maddede belirtilen yükümlülükleri yerine getirmediğinden bahisle 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 102.maddesine istinaden 5.105,70 TL tutarında idari para cezası kesilmiş olup, Sosyal Güvenlik Denetmenliği'nce düzenlenen 02.05.2012 tarihli ve 2012/AS-104 sayılı rapor dikkate alınarak, sigortasız çalışan tespit edildiğinden 5510 sayılı Kanun'un 81. maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde öngörülen beş puanlık prim desteğinden, tutanak tarihini izleyen ay başından itibaren bir yıl süreyle yararlanamayacağı yolunda komisyon kararı verilmiştir. Uyuşmazlığa konu dava, davacı şirketin sigortasız işçi çalıştırdığından bahisle 5510 sayılı Kanun'un 81.maddesinin (ı) bendi uyarınca beş puanlık prim desteğinden bir yıl süreyle yaralandırılmamasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan incelemede, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Manisa Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Şehzadeler Sosyal Güvenlik Merkezi'nin, davacı şirkete hitaben yazmış olduğu 01.08.2012 günlü yazısında, davacı şirket ile ilgili olarak (1/a, 3/a, 6) maddede belirtilen yükümlülüğü yerine getirmediğinden, 5510 sayılı Kanun'un 102'nci maddesine istinaden 5.105,70 TL tutarında İdari Para Cezası uygulandığı belirtilmiştir.

Bahse konu yazıda İdari Para Cezası Verilmesine Neden Olan Fiiller;

1-5510 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinde öngörülen sigortalı işe giriş bildirgesinin Kuruma,

a)Sigortalının çalışmaya başladığı tarihten önce verilmemesi,

...

3-5510 sayılı Kanun'un 86'ncı maddesinde öngörülen,

a)2011/ 10, 11. ayına ilişkin asıl veya ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin, anılan maddenin uygulanmasına ilişkin Aylık Prim ve Hizmet Belgesinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Verilmesine ve Primlerin Ödenme Sürelerine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ'de belirtilen süre içinde Kuruma verilmemesi,…

6-5510 sayılı Kanun'un 9.maddesinde öngörülen sigortalı işten ayrılış bildirgesinin

a)Anılan maddede belirtilen süre içinde verilmemesi

b)e-sigorta kanalıyla gönderilmesi gerekirken kağıt ortamında verilmesi olarak sayılmıştır. Ayrıca 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 102'nci maddesi '' Kurumca Verilecek İdari Para Cezalarını '' düzenlemekte olup, davacı şirkete uygulanan idari para cezasının dayanağı da Kanun'un bu maddesidir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81.maddesinin (ı) bendinde; '' Bu Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin, bu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hâzinece karşılanır... Bu fıkra ve diğer ilgili mevzuatla sağlanan sigorta prim desteklerinin aynı dönem için birlikte uygulanması halinde, bu destek öncelikle uygulanır.Bu Kanun gereğince yapılan kontrol ve denetimlerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği tespit edilen işverenler bir yıl süreyle bu fıkrayla sağlanan destek unsurlarından yararlanamaz. " hükmü yer almakta olup, uyuşmazlığa konu olan davacı şirketin prim desteğinden bir yıl süreyle yararlandırılmamasına ilişkin işlemin dayanağı bu madde hükmüdür.

5510 sayılı Kanun'un 101'inci maddesinde '' Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri '' düzenlenmiş ve, 5510 sayılı Kanun'da aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların iş mahkemelerinde görüleceği hüküm altına alınmış olup, Kanun maddesinde geçen "…bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür. " bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22.12.2011 tarih ve E: 2010/65, K: 2011/169 sayılı kararıyla (RG. 25.1.2012, Sayı: 28184) davayı retle sonuçlandırmıştır.

Belirtilen yasal düzenlemeler ışığında; davalı kurum tarafından, davacı şirketin sigortasız işçi çalıştırdığından bahisle 5510 sayılı Kanun'un 81.maddesinin (ı) bendi uyarınca beş puanlık prim desteğinden bir yıl süreyle yararlandırılmamasına ilişkin tesis edilmiş olan işlemin iptali istemiyle açılan ve 5510 sayılı Kanun'un uygulanması kapsamına giren davanın, 5510 sayılı Kanun'un 101'inci maddesi dikkate alındığında, adli yargı yerinde görülmesi gerektiği anlaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın görüm ve çözümünde adli yargı görevli olduğundan Manisa 3. İş Mahkemesince verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Manisa 3. İş Mahkemesinin 20.06.2013 gün, E:2012/138, K:2013/118 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 30.12.2013 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.